

Pla d'Atenció a la Diversitat

CEI Es Poriol
07000303
C/Tarragona, s/n
Ciudadella de Menorca
Octubre 2015

PLA D'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT

INTRODUCCIÓ

L'Educació és posar a l'abast dels infants tots els mitjans adients per possibilitar el creixement harmònic i equilibrat de totes les capacitats com són: les d'equilibri personal, les d'inserció social, les de relació interpersonal i les de caràcter motriu.

Considerem que l'escola ha de ser un lloc d'acollida personal. Per açò ha de garantir la inclusió escolar i social de tot l'alumnat amb independència de la llengua, cultura, condició social i origen a partir dels eixos següents:

- Consolidació de la llengua catalana, com a eix vertebrador del nostre projecte educatiu i lingüístic.
- Foment de l'educació intercultural, basada en la igualtat, la solidaritat i el respecte a la diversitat de cultures, en un marc de diàleg i convivència.
- Promoció de l'equitat educativa per assolir la igualtat en les possibilitats i el ple desenvolupament de les potencialitats dels nostres alumnes, del professorat i de les famílies.

Principis bàsics del model d'escola inclusiva

Principi d'inclusió, tots els alumnes poden aprendre junts, per tant tots els alumnes van a l'escola del barri i a la classe que els correspon per edat.

Principi de normalització, tots els alumnes reben un programa educatiu adequat. Cal tractar a tots els alumnes de la mateixa manera, evitant les actituds compassives o sobreprotectores.

Principi de personalització, tots els infants són iguals, però cadascú d'acord amb les seves característiques personals. Tots els alumnes reben un currículum apropiat a les seves necessitats.

Principi d'igualtat d'oportunitats, cal donar a aquells infants, que més necessiten, els recursos que els facin falta per poder assolir els objectius d'aprenentatge. Tots els alumnes participen a les activitats complementàries i extra-curriculars. Tots els alumnes es beneficien de la cooperació i col·laboració entre l'escola, la casa i la comunitat.

Sobre la diversitat. "Tots els infants són diferents pel que fa, no només a les necessitats, sinó pel que fa als sentiments, interessos, cultura, nivell socio-econòmic...la diversitat és la manera d'ésser i d'estar de cada persona en el món".

L'atenció a la diversitat. "Ha de fer créixer cada infant, des d'un enfocament educatiu que accepti la diversitat i sigui reflexiu, compartit, flexible, innovador, obert, creatiu, integrador, inclusiu..."

Perquè la majoria dels infants assoleixin els objectius generals del centre és necessari que hi hagi un pla d'atenció a la diversitat que permeti a cada infant d'acord amb les seves característiques evolutives anar avençant contínuament.

Requisits necessaris per atendre a la diversitat

- L'organització dels recursos: les persones, els grups, els espais i el temps.
- L'existència dels professionals necessaris: tutora i mestra +1, mestra d'educació especial, mestra d'audició i llenguatge i auxiliar tècnic educatiu si cal; sempre i quan el centre compti amb aquests professionals i els membres de l'EAP puguin assistir a ambdós cicles. Actualment, el 2n cicle compta amb les tres tutores, la mestra de suport en plantilla fixa. Una PT de l'EAP, especialitzada en educació sistèmica que assisteix dues sessions a la setmana.
- La disponibilitat de l'escola i dels professionals mesurada per: el grau de compromís, la formació en el tema, com s'ha viscut fins al moment l'atenció a la diversitat, les ganes d'innovació i millora...
- Un model educatiu de l'escola pel que fa a la filosofia, l'estil d'ensenyament, els valors (currículum ocult: obert, reflexiu sobre la pràctica...).
- El treball en equip entre els professionals implicats.
- Les eines i recursos metodològics més funcionals: petits grups, racons, tallers, desdoblaments, ambients.
- L'actualització en cultura educativa: tenir accés continuat a noves experiències mitjançant intercanvis, lectura d'articles, cursos, seminaris...
- El suport tindrà com a objecte l'infant amb NEE però també a la resta del grup i la tutora d'aquest.
- L'heterogeneïtat d'infants en els suports per aconseguir la integració.

ESTRATÈGIES D'ACTUACIÓ

Observem la necessitat de clarificar, en primer lloc, les funcions de suport dels diferents professionals que contribueixen a organitzar l'atenció a la diversitat: tutora, +1, PT, AL.

Amb aquest objectiu hem vist que podran existir diferents nivells en aquest suport a les aules:

1. Les ajudes "físiques", és a dir, la preparació de materials, ajudar en els moments de rutines.
2. El treball individual amb alguns alumnes (ANEE o NESE) o en petit grup dins l'aula aprofitant l'organització existent.
3. L'organització de contextos educatius que arribin a tota la diversitat del grup i no només a l'ANEE o NESE, i pels quals requerirem l'estratègia de desdoblament (tallers, racons...).

Per aquest suport i per una pràctica educativa dins l'aula que atengui a la diversitat d'alumnes comptam amb els següents recursos metodològics:

- Les parelles tutorial ("padrins")
- Els grups cooperatius
- Els ambients
- Els racons
- Els tallers
- Cooperació amb les famílies

Per posar en pràctica aquests recursos ens anirà bé tenir en compte algunes estratègies:

- La situació afectiva més afavorida de la interacció.
- La postura de l'adult: la mirada perifèrica, posar-se al nivell dels infants.
- La col·laboració dels infants dins l'espai físic i de la mestra.
- Obrir els espais (espais amb portes obertes però clarificats oralment als alumnes).
- Fer grups heterogenis o de diferents edats.
- Organitzar bé els espais, els temps i els materials.

Tots aquests recursos hauran d'ésser compartits, tant per les mestres de suport, com per les tutores dels grups per ser realment efectius. La col·laboració és imprescindible.

Les reunions d'Equip de Suport, on valorarem les diferents dificultats, necessitats i intervencions tindran lloc una vegada cada mes i assistiran totes les mestres de la plantilla i el membre de l'EAP corresponent al nostre cicle.

CRITERIS PER A L' ELABORACIÓ DE LES ACIS

Partim de la consideració de l'ACI com a l'eina més adequada que utilitzaran les educadores, mestres, PT i +1, per atendre les necessitats educatives especials dels fillets/es que de forma transitòria o permanent poden presentar al llarg del seu procés educatiu.

Els criteris que tindrem en compte a l' hora de la seva elaboració són:

- 1) L' ACI estarà fonamentada en els processos de presa de decisions i consens entre els professionals que intervenen en la seva elaboració, seguiment i avaluació. Aquestes decisions hauran de quedar reflectides per escrit.
- 2) El punt de partida per a l' elaboració de l'ACI serà la identificació de les necessitats educatives especials, que es durà a terme a partir de l'avaluació psicopedagògica de l'infant i el seu context.
- 3) L' ACI tindrà com a referents el PEC i la programació d' aula.
- 4) L' ACI serà funcional, vinculada a les situacions més pròximes dels infants i ajustada a les característiques i possibilitats de l'escola.
- 5) L' ACI haurà de ser flexible, oberta a la incorporació de noves propostes, modificacions i ajustaments al llarg de tot el procés educatiu dels fillets/es, per tant requereix la seva revisió i la coordinació dels professionals que hi intervenen.
- 6) En les adaptacions dels elements curriculars bàsics han de quedar determinats el QUÈ, COM, QUAN ENSENYAR I AVALUAR.
- 7) Les adaptacions en els elements d'accés al Currículum han d'incloure l'organització d'espais, materials i temps, així com l'organització dels recursos personals, per a donar resposta a les necessitats de tots els fillets/es i per a facilitar que els ANEES puguin desenvolupar el seu aprenentatge en un entorn el menys restrictiu possible.

CRITERIS I PROCEDIMENTS PER A L'ATENCIÓ DELS PROBLEMES DE LLENGUATGE I COMUNICACIÓ.

- 1) Establir uns indicadors clars que permetin la detecció dels problemes de llenguatge i comunicació.
- 2) Donar eines i estratègies metodològiques adequades per a la prevenció i tractament dels problemes de llenguatge i comunicació que es presentin dins l'aula.
- 3) Aprofitar els recursos que utilitzen dins l'aula per estimular la comunicació.
- 4) Crear contextos de comunicació que favoreixin el llenguatge expressiu i comprensiu (converses, assemblea, racó dels contes, racó del joc simbòlic).
- 5) Crear situacions d'interacció comunicativa (resoldre conflictes, treball per parelles, treball en petit grup, treball per projectes,...).

- 6) Organitzar el taller de llenguatge per a treballar diferents aspectes (expressió, comprensió, anticipació, autoregulació).
- 7) Preparar material per afavorir la comunicació verbal.

CRITERIS I PROCEDIMENTS PER A L'ATENCIÓ DELS PROBLEMES DERIVATS DE FAMÍLIES QUE PERTANYEN A MINORIES ÈTNIQUES, EN PERILL D'EXCLUSIÓ SOCIALS O AMB UNA HISTÒRIA PERSONAL DELICADA.

- 1) Establir uns indicadors clars que permetin detectar problemes envers a la pertinença d'una minoria ètnica, d'exclusió social o derivats d'una història personal delicada.
- 2) Donar eines i estratègies metodològiques adequades per a la prevenció i tractament d'aquests tipus de problemes.
- 3) Aprofitar els recursos que s'utilitzen dins l'aula per minvar les desigualtats socials, culturals i econòmiques.
- 4) Crear contextos i situacions on poder atendre les necessitats dels infants d'aquest grup i les seves famílies. El centre els podrà guiar segons uns models adients per la criança i educació dels seus infants (a través de tallers de famílies, lectura d'articles, orientacions concretes).

CRITERIS I PROCEDIMENTS PER A L'ATENCIÓ DELS PROBLEMES EMOCIONALS

- 1) Establir uns indicadors clars que permetin detectar problemes i alteracions emocionals dels infants.
- 2) Donar eines i estratègies metodològiques adequades per a la prevenció i tractament d'aquests tipus de problemes.
- 3) Aprofitar els recursos que s'utilitzen dins l'aula per atendre i acollir els infants que presentin problemes emocionals.
- 4) Crear contextos i situacions on poder atendre les necessitats dels infants d'aquest grup i les seves famílies.
- 5) Preparar material per afavorir la intervenció educativa dins l'aula el més inclusiva possible.

CRITERIS I PROCEDIMENTS PER A L'ATENCIÓ DELS INFANTS AMB PROBLEMES SENSORIALS I MOTRIUS

- 1) Establir uns indicadors clars que permetin detectar problemes derivats de dificultats sensorials i motrius dels infants.
- 2) Donar eines i estratègies metodològiques adequades per a la prevenció i tractament d'aquests tipus de problemes.

- 3) Aprofitar els recursos que s'utilitzen dins l'aula per atendre i acollir els infants que presentin problemes derivats de dificultats sensorials i motrius.
- 4) Crear contextos i situacions on poder atendre les necessitats dels infants d'aquest grup i les seves famílies.
- 5) Preparar material per afavorir la intervenció educativa dins l'aula el més inclusiva possible.

PLA D'ACOLLIDA DELS INFANTS D'INCORPORACIÓ TARDANA

Programació de l'adaptació

En el nostre centre comptam amb una programació especial per portar a terme els infants nouvinguts a l'escola; tant aquells que han assistit a un altre centre com, aquells que no hi han assistit mai.

El procés d'adaptació dels infants a l'escola suposa una sèrie de canvis i transformacions a nivell personal i familiar.

Desconeixement del local.

Desconeixement dels altres infants, de les mestres.

Dubte sobre si la mare, pare tornarà o no a buscar-lo.

Com el tractaran a l'escola?

Què podrà fer?

Davant una situació nova l'infant, a vegades no és capaç de trobar sortides i açò comporta diferents reaccions com:

Plors sense consol quan els pares el deixen a l'escola i durant la seva estada.

Inhibició i passivitat.

Actitud observadora.

No vol deixar el que porta de casa (bossa, abric, xumet...)

Es queda sol en un racó, no vol tenir contacte amb els altres.

No accepta cap relació ni res del que li proposa l'educadora o mestra.

No vol menjar.

Reclama l'atenció de l'adult.

Perquè aquest procés sigui el més poc traumàtic, tant per l'infant com per la família, des de la nostra escola tenim establerta una programació concreta.

Primerament, convocam a les famílies que tenen un infant que entra per primera vegada al nostre centre a una reunió informativa sobre el funcionament i l'organització de l'escola. Després d'aquesta cada família queda d'acord amb horari per realitzar una entrevista personal on ha d'assistir l'infant amb els seus progenitors.

L'entrevista personal

En aquesta entrevista la tutora queda amb un horari per assistir a l'aula. L'adaptació es duu a terme en grups reduïts i es fa de forma gradual en estonetes, així la tutora podrà donar una atenció més individualitzada i de més qualitat.

És important que els infants vegin que entre la tutora i la família hi ha una bona relació, comentant els seus costums.

Aquest procés es porta a terme durant el període que la Conselleria competent determina.

Factors que intervenen en el procés d'adaptació:

L'actitud de la família

Si els pares i les mares senten confiança en les persones que cuidaran dels seus fills/es, estan tranquils i segurs, si pensen que l'escola és positiva per ells/es i afavoreix el seu creixement, li estan transmetent aquesta tranquil·litat i confiança.

Mentre que les famílies que pateixen angoixa, inseguretat i falta de confiança, estan transmetent al seu fill/a la seva angoixa, intranquil·litat i desconfiança.

Els antecedents dels infants

Serà també diferent d'aquells infants que han tingut relació amb altres infants i amb altres adults, si han tingut vivències fora de casa i si aquestes experiències les han viscudes de forma positiva.

El conjunt de la classe

El període d'adaptació sol durar una setmana (període previst per la Conselleria, sempre que l'infant no presenti alguna dificultat afegida) en el cas dels infants de 4t d'Educació Infantil (la durada és molt relativa i depèn del nivell maduratiu de l'infant). Passat aquest temps l'infant ja se sent segur, a gust, cuidat i amb les seves necessitats satisfetes.

De totes maneres aquelles famílies que pels motius que siguin no es volen o no poden adherir-se a aquest programa d'adaptació poden portar els seus infants en l'horari ordinari del centre de 9 a 14 hores.

Aquesta programació és la que l'escola recomana pels infants nouvinguts, però les famílies poden realitzar l'horari complet de la jornada escolar, que és de 9 a 14 hores.

PLA D'ACOLLIDA D'INFANTS QUE PARLEN ALTRES LLENGÜES

Quant a l'acollida d'infants que parlen una llengua que no és el català, tenim especial interès en comunicar-nos amb ells-es i aprendre algunes expressions pròpies de la seva llengua, per tal de poder atendre necessitats com anar al bany, tenir gana, tenir set, estar trist...

Mentre l'infant fa assolint les rutines i els hàbits de l'aula, amb ell-a es treballa una **immersió lingüística**, allargant frases i oracions que comencen amb una sola paraula.

No tenim personal que ens pugui orientar en aquest camp, així que ho treballa el propi equip docent de la manera més adient possible.